

**JUDECĂTORIA
CHIȘINĂU
(sediul central)**

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. N. Zelinski, 13
Email: jbotanica@justice.md; Tel.: /+373 22/ 52-20-21
www.instante.justice.md

**Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușeanu, nr. 28**

Judecătoria Chișinău (sediul central), Vă expediază încheierea din data de 27 martie 2025, precum și înscrisurile ce interesează soluționarea excepției de neconstituționalitate în privința textului - „*Pentru îndeplinirea funcțiilor*” din cuprinsul art. 70 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, ridicată la cererea înaintată de Piculin Tatiana, în cauza de insolvență intentată în privința societății cu răspundere limitată „DANATOL TRANS” în procedura simplificată a falimentului.

Anexe:

1. Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din data de 27.03.2025, pe 2 file;
2. Copia cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate, pe 1 filă;
3. Sesizare privind excepția de neconstituționalitate, pe 4 file;
4. Copia cererii cu privire la aprobarea, încasarea remunerației și compensarea cheltuielilor procesului, pe 3 file.

Vicepreședintele interimar al Judecătoriei Chișinău (sediul central)

Arhip Alexandru

Ex: Aculov Vladlena

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

a sintagmei *„Pentru îndeplinirea funcțiilor”* din art.70 alin.(1) din Legea insolvenței nr.149/2012 care are următorul conținut *„Pentru îndeplinirea funcțiilor, administratorul/lichidatorul are dreptul la remunerație și la compensarea cheltuielilor aferente”*.

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

„17” martie 2025

A. Autorul excepției de neconstituționalitate**1. Nume: Piculin****2. Prenume: Tatiana**

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun

1. Prin Hotărârea Judecătorei Chișinău sediul Central nr. 2i-31/21 din 14.05.2021 s-a dispus inițierea procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea S.R.L. „DANATOL TRANS”, c/f 1003600034720, cu sediul în mun. Chișinău, str. Muncești, 798, ap. 64. S-a desemnat în calitate de lichidator al S.R.L. „DANATOL TRANS”, administratorul autorizat Druguș Zinaida deținător al autorizației nr. 100 din 14 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiției.
2. În cadrul dosarului de insolvență a SRL „Danatol-Trans”, lichidatorul Druguș Zinaida a depus cerere prin care solicită încasarea de la administratorul statutar Piculin Tatiana remunerația în sumă de 1 138 115,25 lei.

C. Obiectul sesizării

Obiect al prezentei sesizări îl constituie sintagma „Pentru îndeplinirea funcțiilor” din art.70 alin.(1) din Legea insolvenței nr.149/2012.

Textul contestat de la art.70 alin.(1) din Legea insolvenței nr.149/2012 în redacția actuală este neclar și limitează drepturile subiectului vizat de o cerere de încasare a remunerației de a-și cunoaște întinderea drepturilor sale (art.20 Constituție), încalcă egalitatea în drepturi (art.16 din Constituție), lăsând la discreția instanței posibilitatea discreționară de a decide asupra mărimii remunerației ce poate fi încasată din patrimoniul administratorului statutar (art.46, 127 din Constituție).

D. Legislația pertinentă:

Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1

Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate (proeminența dreptului).

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 8

Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

(2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia.

Articolul 16

Egalitatea

[...]

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

(3) Avera dobîndită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobîndirii se prezumă.

Articolul 54

Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

Articolul 127

Proprietatea

(1) Statul ocrotește proprietatea.

(2) Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.

Prevederile relevante ale Convenției Europene pentru Drepturile Omului și Libertăților Fundamentale sunt următoarele:

Articolul 6

Dreptul la un proces echitabil

Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Articolul 1 Protocol 1
Protecția proprietății

Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale.

Prevederile relevante ale Legii insolvenței nr. 149/2012 sunt următoarele:

Articolul 70

Remunerarea administratorului/lichidatorului. Compensarea cheltuielilor

(1) **Pentru îndeplinirea funcțiilor**, administratorul/lichidatorul are dreptul la remunerație și la compensarea cheltuielilor aferente.

(2) Remunerația administratorului/lichidatorului se constituie din onorarii fixe și onorarii de succes sub formă procentuală și se achită în monedă națională, inclusiv în cazul în care remunerația se determină în funcție de creanțe/sume în valută străină.

(3) Cuantumul onorariului fix al administratorului/lichidatorului se stabilește de către comitetul creditorilor ori, în cazul în care acesta nu este constituit, de către adunarea creditorilor prin negocieri. Acest cuantum nu poate fi mai mic decât mărimea medie a intervalului pentru stabilirea salariilor de funcție aprobat de Guvern.

(4) Onorariul fix stabilit pentru administrator/lichidator se plătește lunar din patrimoniul debitorului.

(5) Comitetul creditorilor sau, după caz, adunarea creditorilor, după primul an de la emiterea hotărârii de intentare a procedurii de insolvență, poate decide reducerea cuantumului onorariului fix al administratorului/lichidatorului, dar nu mai jos decât mărimea minimă a intervalului pentru stabilirea salariilor de funcție aprobat de Guvern.

(6) Independent de valoarea onorariului fix sau a onorariului de succes, comitetul creditorilor ori, în cazul în care acesta nu este constituit, adunarea creditorilor poate decide asupra acordării unei plăți unice în favoarea administratorului/lichidatorului în cazul în care propune un plan de restructurare acceptat și confirmat.

(7) Onorariul de succes sub formă procentuală se plătește din contul creditorilor, în funcție de volumul și de complexitatea administrării, în cuantum de cel mult 5% din sumele distribuite creditorilor în urma valorificării masei debitoare. În cazul în care statul este creditor majoritar, onorariul de succes sub formă procentuală se stabilește în baza unei grile aprobate prin hotărâre de Guvern.

(8) Onorariul de succes se reține de administrator/lichidator, la data distribuirii masei debitoare, din sumele repartizate creditorilor în contul stingerii creanțelor validate, iar în cazul stingerii creanțelor prin compensare sau prin transmitere în contul stingerii datoriei conform art. 131 alin. (10), onorariul de succes, se achită de creditor cu 5 zile înainte de data transmiterii în natură a bunurilor din masa debitoare.

(9) Cuantumul onorariului de succes și al compensației cheltuielilor ce urmează a fi plătite administratorului/lichidatorului se stabilește prin negocieri de către comitetul creditorilor sau, după caz, de către adunarea creditorilor.

(10) În cazul în care procedura încetează în legătură cu încheierea unei tranzacții, onorariul de succes al administratorului/lichidatorului se va plăti în termenele și în mărimea prevăzute de tranzacție.

(11) În cazul demisiei sau al destituirii administratorului insolvenței/lichidatorului, nu se achită onorariu fix din data demisiei sau a destituirii.

(12) Cheltuielile aferente procedurii instituite prin prezenta lege, inclusiv cheltuielile de publicare, notificare, convocare și comunicare a actelor de procedură efectuate de către administrator/lichidator vor fi suportate din patrimoniul debitorului.

(13) În cazul în care se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvabilitate sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum și compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar, prin încheiere judecătorească, în obligația organelor de conducere ale debitorului consemnate la art.247. Încheierea judecătorească se emite cu citarea administratorului/lichidatorului, a membrilor organelor de conducere ale debitorului în a cărei obligație se cere trecerea acoperirii cheltuielilor masei debitoare, a președintelui comitetului creditorilor. Încheierea poate fi atacată cu recurs de persoanele vizate în ea. Neprezentarea părților citate legal nu împiedică examinarea cauzei.

(14) În cazul în care masa debitoare nu se vinde ori nu se valorifică și nu există mijloace bănești la conturile de acumulare, sumele ajunse la scadență, constituite din onorariu fix și/sau cel de succes, precum și cheltuielile aferente pot fi stinse față de administrator/lichidator în baza unei hotărâri a comitetului creditorilor, confirmată de instanța de insolvabilitate, cu transmiterea în natură a bunurilor din masa debitoare evaluate la suma datoriei.

(15) Remunerarea și cheltuielile specialiștilor și ale experților neprevăzuți în lista statelor de personal ale debitorului, angajați de administrator fără acordul comitetului creditorilor, se plătesc din contul remunerației administratorului.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

3. În jurisprudența sa Înalta Curte notează că expresia „prevăzută de lege” presupune, între altele, ca legea să întrunească standardul calității, i.e. ca aceasta să fie accesibilă și previzibilă (a se vedea HCC nr. 37 din 7 decembrie 2021, § 53; HCC nr. 39 din 21 decembrie 2021, § 39).
4. Așa cum prevede articolul 54 alin. (2) din Constituție, exercițiul drepturilor și al libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor „prevăzute de lege”. Principiul legalității presupune îndeplinirea standardului calității prevederilor legale aplicabile (a se vedea HCC nr. 9 din 11 aprilie 2023, § 66 și jurisprudența citată acolo). Acest standard presupune că legea trebuie să fie suficient de clară și previzibilă. Principiul previzibilității presupune că o persoană obișnuită trebuie să poată fi conștientă și să prevadă, în orice moment și într-o măsură rezonabilă, consecințele care decurg din acțiunile sale, pentru a-și reglementa astfel conduita.
5. Sintagma ”pentru îndeplinirea funcțiilor” este o noțiune generică lăsând la discreția instanței să decidă care anume acțiuni ar justifica calcularea și încasarea remunerației. Odată ce legea nu este clară, pârâtul împotriva cui este îndreptată cererea de încasare a remunerației nu cunoaște până unde se va întinde discreția instanței or, există și riscul că aceasta se poate transforma cu ușurință într-un arbitrar.
6. Prin Hotărârea nr. 16 din 9 iunie 2020 Înalta Curte a reținut, că Legea insolvabilității instituie o prezumție a culpei membrilor organelor de conducere, având în vedere obligația lor de a achita remunerarea administratorului insolvabilității sau a lichidatorului și cheltuielile acestor subiecte în legătură cu administrarea activității debitorului în perioada procedurii de insolvabilitate și/sau lichidare. Curtea a notat că membrii organelor de conducere ar întâmpina, în asemenea situații, obstacole insurmontabile, pentru că Legea insolvabilității nici măcar nu

pretinde existența unei legături cauzale între insolvabilitate sau faliment și caracterul culpabil al acțiunilor sau al inacțiunilor lor. Curtea a reținut că **principiul echilibrului corect nu trebuie să presupună existența unei sarcini individuale și excesive pentru persoane. Persoanele trebuie să aibă parte de garanții efective și adecvate în eventualitatea abuzurilor** (e.g., unii membri ai organelor de conducere nu trebuie să răspundă patrimonial prin acoperirea onorariului și a cheltuielilor administratorului sau lichidatorului atunci când insolvabilitatea a fost provocată de alți membri ai organelor de conducere). Curtea a subliniat că asemenea măsuri rigide defavorizează de plano dreptul de proprietate al membrilor organelor de conducere (§§ 73-74).

7. Punem în evidența Înaltei Curți că în privința muncii administratorului provizoriu, legislatorul a prevăzut la art.25 alin.(6) din Legea insolabilității, că *cuantumul remunerației administratorului provizoriu se stabilește de instanța de insolabilitate în mărime fixă, pentru fiecare lună de activitate efectiv lucrată și confirmată documentar prin raportul administratorului provizoriu, care nu poate fi mai mică decât mărimea minimă a intervalului pentru stabilirea salariilor de funcție aprobat de Guvern.*
8. Această reglementare asigură certitudine pentru pârâțul cererii de încasare a remunerației administratorului provizoriu care se poate apăra împotriva încasării unor sume exorbitante prin demonstrarea faptului că administratorul provizoriu nu a lucrat efectiv în fiecare zi din perioada de observație.
9. În schimb, textul de lege contestat „pentru îndeplinirea funcțiilor” crează numeroase neclarități întru-cât membrulului organului de conducere nu îi este clar:
  - Care anume funcții îndeplinirea cărora urmează a fi verificată de instanță ?
  - Care este mărimea remunerației lichidatorului în situația în care debitorul s-a aflat în procedura simplificată a falimentului ?
  - Se aplică garanțiile de la art.25 alin.(6) din Legea insolabilității în raport cu munca prestată de lichidator în perioada simplificată a falimentului ?
10. În consecință, legislatorul în textul contestat încalcă și prevederile art.16 din Constituție făcând o diferență semnificativă de tratament pentru un pârâț al cererii de încasare a remunerației provizorii (care își cunoaște modalitățile de apărare împotriva unei asemenea cereri) în raport cu pârâțul unei cereri de încasare a remunerației lichidatorului (care nu cunoaște cum se poate apăra întru-cât legea nu prevede aceiași condiție – activitate efectiv prestată și confirmată documentar.
11. În jurisprudența sa, Curtea a stabilit că cerința caracterului comparabil al situațiilor stabilit de articolul 16 din Constituție nu impune ca situațiile să fie identice, ci numai ca ele să fie, până la un anumit punct, asemănătoare. Verificarea respectării acestei cerințe implică compararea situației autorilor excepțiilor cu cea a subiectelor în raport cu care pretind că sunt dezavantajați (a se vedea HCC nr. 8 din 6 aprilie 2023, § 32). Faptele descrise prin lipsa clarității duc la încălcarea principiului securității raporturilor juridice.
12. Constituția garantează dreptul la proprietate privată (articolul 46 alin. (1)), precum și realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății (articolul 127 alin.(2)). Aceste dispoziții constituționale obligă statul și alte autorități publice să respecte dreptul de proprietate al persoanelor private și să se abțină de la orice acțiune ce ar aduce atingere acestui drept. Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu o dreaptă și prealabilă despăgubire (articolul 46 alin. (2) din Constituție).

13. Articolele 46 și 127 din Constituție își găsesc corespondența în dispozițiile articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care garantează, în esență, dreptul de proprietate. Deși articolul 1 din Protocolul nr. 1 se aplică bunurilor existente și nu creează niciun drept de a le dobândi, în anumite condiții „speranța legitimă” de a obține o valoare patrimonială poate beneficia de protecția dreptului de proprietate (*Bélané Nagy v. Ungaria* [MC], 13 decembrie 2016, §§ 72, 74). Așadar, alte drepturi și interese care constituie bunuri pot fi, de asemenea, considerate „drepturi de proprietate” și, prin urmare, „bunuri” în sensul articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție. „Bunurile” pot fi „bunuri reale”, inclusiv creanțe în legătură cu care solicitantul poate argumenta că are cel puțin o „așteptare rezonabilă și legitimă” de a obține exercitarea efectivă a unui drept de proprietate (*Hamer v. Belgia*, 27 noiembrie 2007, § 75).
14. Potrivit jurisprudenței Curții Europene, conceptul de „bun” din prima parte a articolului 1 din Protocolul nr. 1 are un sens autonom care nu se limitează la proprietatea asupra bunurilor fizice și este independent de clasificarea formală din dreptul intern. Problema care trebuie examinată este dacă circumstanțele cauzei, avute în vedere în ansamblu, justifică dreptul persoanei la un interes patrimonial protejat de articolul 1 din Protocolul nr. 1 (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Zwierzyński v. Polonia*, 19 iunie 2001, § 63; *Saghinadze și alții v. Georgia*, 27 mai 2010, § 103; *Kalandadze v. Rusia*, 5 septembrie 2017).
15. În condițiile normei contestate, pentru Piculin Tatiana este neclar cum ar trebui să-și alinieze conduita și să evite afectarea patrimoniului său, în măsura în care legislatorul prin textul contestat omite să ofere claritate și lasă la discreția instanței să decidă asupra întrunirii sau nu a condițiilor de îndeplinire a atribuțiilor, a căror atribuții anume și cum să se apere în acest caz.

F. CERINȚELE AUTORULUI

Prin prezenta, autorul solicită admiterea spre examinare în fond a excepției de neconstituționalitate și verificarea constituționalității sintagmei „*Pentru îndeplinirea funcțiilor*” din art.70 alin.(1) din Legea insolvențității nr.149/2012.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Subsemnata Piculin Tatiana în calitate de administrator statutar a SRL „Danatol-Trans” declar pe propria onoare că informațiile prezentate Înaltei Curți sunt veridice.

Cu înaltă considerație, Piculin Tatiana

ÎNCHEIERE

27 martie 2025

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul central)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul
grefierul

Arhip Alexandru
Aculov Vladlena

examinând în ședință publică cererea înaintată de Piculin Tatiana cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cauza de insolvență intentată în privința societății cu răspundere limitată „DANATOL TRANS” în procedura simplificată a falimentului,

a c o n s t a t a t :

În procedura Judecătoriei Chișinău (sediul central) se află spre examinare cauza de insolvență intentată în privința societății cu răspundere limitată „DANATOL-TRANS” în procedura simplificată a falimentului (în continuare – S.R.L. „DANATOL-TRANS”, „debitor”).

La data de 05 decembrie 2024, lichidatorul S.R.L. „DANATOL-TRANS”, Druguș Zinaida a depus în adresa instanței de insolvență cererea cu privire la aprobarea și încasarea remunerației, compensarea cheltuielilor aferente procesului de insolvență în cuantum de 1 138 115,25 lei din contul administratorului statutar al S.R.L. „DANATOL-TRANS”, Piculin Tatiana.

La data de 18 martie 2025, Piculin Tatiana a depus în adresa instanței de insolvență cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

În motivarea acesteia a invocat faptul că, prin cererea depusă administratorul autorizat Druguș Zinaida a solicitat aprobarea și încasarea remunerației din contul Tatianeii Piculin într-un cuantum semnificativ, fără a proba care au fost funcțiile îndeplinite de aceasta pentru a fi încasată remunerația în cuantum de 1 138 115,25 lei.

Astfel, având în vedere faptul că, la examinarea cererii nominalizate supra, urmează a fi aplicate prevederile art. 70 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, a constat existența incertitudinilor dictate de neclaritatea normelor care urmează a fi reținute la examinarea cauzei, fapt ce impune ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Susține că, prezenta sesizare are ca obiect verificarea corespunderii constituționalității sintagmei „*Pentru îndeplinirea funcțiilor*” din cuprinsul art.70 alin. (1) din Legea insolvenței nr.149/2012, în virtutea faptului că contravine prevederilor art. 8, 16, 20, 26, 46, 54 și 127 din Constituția Republicii Moldova.

Cu referire la întrunirea condițiilor de admisibilitate a prezentei sesizări privind excepția de neconstituționalitate, evidențiază că nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Prin urmare, solicită sesizarea Curții Constituționale în vederea examinării sesizării excepției de neconstituționalitate în privința textului „*Pentru îndeplinirea funcțiilor*” din cuprinsul art. 70 alin. (1) din Legea insolvenței nr.149/2012.

În ședința de judecată, Piculin Tatiana nu s-a prezentat, însă prin cererea depusă a solicitat examinarea chestiunii privind transmiterea prezentei sesizării la Curtea Constituțională a Republicii Moldova în lipsa acesteia.

În ședința de judecată, avocatul Tudor Leșanu acționând în interesele reprezentantului debitorului Botnaru Stela, a susținut cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și a solicitat admiterea acesteia.

În ședința de judecată, lichidatorul S.R.L. „DANATOL-TRANS”, Druguș Zinaida a solicitat respingerea cererii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Audiind explicațiile participanților la proces, examinând materialele cauzei, apreciind probele și înscrisurile administrate, instanța de insolvabilitate stabilește următoarele.

În ședința de judecată s-a constatat și din actele cauzei rezultă că, prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul central) din 14 mai 2021, s-a constatat insolvabilitatea S.R.L. „DANATOL TRANS”. S-a dispus inițierea procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea S.R.L. „DANATOL TRANS”. S-a ridicat dreptul Tatianei Piculin de a administra S.R.L. „DANATOL TRANS”. S-a obligat Tatiana Piculin să execute sarcinile prevăzute de art. 134 alin. (2) lit. d) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012. S-a desemnat în calitate de lichidator al S.R.L. „DANATOL TRANS”, administratorul autorizat Druguș Zinaida, deținător al autorizației nr. 100 din 14 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiției.

La data de 05 decembrie 2024, lichidatorul S.R.L. „DANATOL-TRANS”, Druguș Zinaida a depus în adresa instanței de insolvabilitate cererea cu privire la aprobarea și încasarea remunerației, compensarea cheltuielilor aferente procesului de insolvabilitate în cuantum de 1 138 115,25 lei din contul administratorului statutar al S.R.L. „DANATOL-TRANS”, Piculin Tatiana.

La data de 18 martie 2025, Piculin Tatiana a înaintat cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate în privința textului „Pentru îndeplinirea funcțiilor” din cuprinsul art. 70 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Cu privire la prima condiție, instanța de insolvabilitate determină că, obiectul excepției de neconstituționalitate invocată de Piculin Tatiana îl constituie textul: „Pentru îndeplinirea funcțiilor” din cuprinsul art. 70 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

Instanța reține că, în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză – a unor prevederi din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, ține de competența Curții Constituționale.

Cu privire la a doua condiție, instanța observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către pârâta Piculin Tatiana (persona din contul căreia se solicită încasarea remunerației).

Conform art. 4 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, participanți la procesul de insolvabilitate sînt: administratorul provizoriu, administratorul insolvabilității, lichidatorul, creditorii,

adunarea creditorilor, comitetul creditorilor, debitorul sau, după caz, reprezentantul debitorului, alte organe și persoane stabilite în prezenta lege.

În conformitate cu art. 70 alin. (13) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, în cazul în care se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvență sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum și compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar, prin încheiere judecătorească, în obligația organelor de conducere ale debitorului consemnate la art. 247.

Conform art. 247 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, administratorii întreprinderilor de stat/municipale, membrii organelor executive, membrii organului de supraveghere (consiliului), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

Respectiv, excepția de neconstituționalitate în privința normelor precitate este ridicată de subiectul care deține acest drept, adică de membru organelor de conducere a debitorului S.R.L. „DANATOL-TRANS” – administratorul Piculin Tatiana, care are calitate de pârâtă la examinarea cererii pendinte.

Cu referire la a treia condiție, instanța menționează că, art. 70 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, este invocat în susținerea cererii privind aprobarea și încasarea remunerației, compensarea cheltuielilor aferente procesului de insolvență, motiv pentru care prevederea contestată urmează a fi aplicată la soluționarea cauzei.

Referitor la întrunirea criteriului privind lipsa unei hotărâri anterioare a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate, se evidențiază că, anterior, acestea nu au constituit obiect al controlului de constituționalitate.

Prin urmare, se determină că în raport cu cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate sunt întrunite cumulativ condițiile în art. 12¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă. Respectiv, instanța apreciază ca fiind justificată admiterea cererii nominalizate.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, în conformitate cu art. 12¹ alin. (1), (3), art. 269-270 din Codul de procedură civilă, instanța de insolvență –

d i s p u n e:

Se admite cererea înaintată de Tatiana Piculin cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se sesizează Curtea Constituțională a Republicii Moldova cu privire la controlul constituționalității în privința textului - „*Pentru îndeplinirea funcțiilor*” din cuprinsul art. 70 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

Se remite Curții Constituționale a Republicii Moldova prezenta încheiere și sesizarea depusă de Piculin Tatiana.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

**Președintele ședinței,
judecătorul**

Arhip Alexandru